1893 — 1973
80
pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 21-го БЕРЕЗНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MARCH 21, 1973 No. 52. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Вівторок, 20 березня 1973

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПЛЯНУЄ ПОДАТИ НА РОЗГЛЯД КОНГРЕСУ законопроєкт, на основі якого американські суди не признавали б оборони, базованої на божевіллі обвинуваченого у випадках кримінальних злочинів. Якщо того роду законопроєкт буде схвалений, злочинець не матиме можливости оборонятися, відкликаючися до того, що, мовляв, у час злочину він був „божевільним".

ФУНДАЦІЯ ФОРДА, ВІДОМА ЗІ СВОЄЇ ФІЛЯНТРОПІЙНОЇ АКТИВНОСТИ, продовжуватиме таку свою діяльність на відтинку допомоги економічно відсталим країнам упродовж наступної декади. Идеться тут про допомогову програму у висоті 50 млн. річно.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАРІЯТ РОЗГЛЯДАЄ МОЖЛИВІСТЬ призначення до складу американської амбасади в СССР рабина, який обслуговував би потреби тих членів американської колонії в Москві, які є юдейського віровизнання.

ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКИХ НЕГРІВ формально обвинуватили керівництва радіо і телевізійних пересилань в дискримінації меншостей в Америці, заявляючи, що етнічним меншостям в ЗСА присвячується увагу тільки тоді, коли говориться про „мілітантів", чи „запідозрених" у злочинах. З таким обвинуваченням делеґація виступила перед Федеральною Комунікаційною Комісією.

ФІ ДЕЛЬТА КАППА, найбільша світова освітня установа, поінформувала про суспендування з членства Гарвардську Педагогічну Післядипломну Школу за те, що вона погодилася допустити до відділу Фі Дельта Каппа також жінок. З цих самих причин суспендовано Корнельський та Ратґерський університети.

В ЗСА ПОШИРЮЄТЬСЯ РУХ НАЙМАЧІВ МЕШКАНЬ під назвою „сила наймачів", які щораз то більше об'єднуються, намагаючися краще забезпечитися перед визиском збоку домовласників. Наймачі мешкань нарікають, що домовласники не забезпечують їх доброякісними житловими кватирами, не дбають про своєчасний ремонт кватир тощо, а одночасно підвищують оплати, не рахуючися з відносинами у будинку.

ШВЕЦІЯ НЕ ПРИЙМАЄ більше американських військових дезертирів. В минулому тижні вона завернула до Західньої Німеччини двох вояків - муринів, які втекли з стаціонованого в Німеччині війська. Шведський соціялістичний уряд, який сприяв дезертирам, опікуючись ними, заявив, що після закінчення війни у В'єтнамі нема оправданої причини відмовлятись від служби у війську.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАЛАСЯ в минулу неділю поважна летунська катастрофа. Цивільний літак, який віз 59 осіб, у тому числі двох американців, членів залоги, й одного японця, впав внаслідку вибуху пожежі в одному моторі, розбився і похоронив у своїх руїнах всіх, що були в ньому. Літак був у дорозі з Сайгону до іншого в'єтнамського міста.

В ІНДІЇ ЗНОВУ ЗАКТУАЛІЗОВАНО питання, чи скасувати існуючу там від віків заборону вбивати корів. Корова в індійців була і подекуди й далі є „святою", якої не вільно вбивати, бо вона, мовляв, є кормителькою людського роду і смиренним безборонним створінням. Але індійські господарники і освічені у західніх університетах індійці поручають боротися проти такого заскорузлого погляду та поладнати цю справу відповідним законом.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ ОБЛАСТЕЙ УНС У БЕРЕЗНІ

Розгортаючи теперішню організаційну кампанію, що відбудеться під знаком 80-річчя „Свободи", офіціяльного органу Українського Народного Союзу, поодинокі Області УНС від 1 до 19-го березня 1973 придбали нових членів:

	Кількість Відділів:	Здобуто членів:
Організатор: С. ГАВРИШ		
Округи:		
Філядельфія	37	12
Нюарк	22	4
Перт Амбой	12	4
Аллентавн	12	6
Балтимор	9	3
Пассейк	7	1
Джерзі Сіті	11	4
Шамокин	21	2
Вилкс Бери	9	—
Скрентон	8	2
Разом	*148*	*38*
Організатор: Є. РЕПЕТА		
Округи:		
Чикаго	35	11
Клівленд	20	6
Янгставн	9	—
Детройт	20	18
Разом	*84*	*35*
Організатор: В. ОРІХОВСЬКИЙ		
Округи:		
Боффало	10	1
Ню Йорк	35	7
Рочестер	9	2
Сиракюзи-Ютика	14	5
Трой	7	4
Разом	*75*	*19*

	Кількість Відділів:	Здобуто членів:
Організатор: М. СНІГУРОВИЧ		
Округи:		
Бостон	5	11
Ню Гейвен	19	6
Вунсакет	7	—
Разом	*31*	*17*
Організатор: В. ДІДЮК		
Округи (Схід Канади):		
Торонто	25	1
Монтреаль	9	4
Ніаґара	9	8
Разом	*43*	*13*
Захід Канади	22	4
БЕЗ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ:		
Округи:		
Міннеаполіс	7	1
Піттсбурґ	19	4
Центральна	6	—
Ст. Луїс	7	4
Разом	*39*	*9*
Необ'єднані Відд.	*22*	—
Загальна сума	*464*	*135*

Разом у березні до 19-го здобуто 135 нових членів. Разом у цьому 1973-му році УНСоюз по 19-го березня придбав усіх 801 нового члена.

Позиція американського доляра далі неясна

Париж. — Не зважаючи на всі заходи з боку західніх европейських держав, ЗСА та Японії, позиція американського доляра на міжнародному фінансовому ринку далі неясна. Згідно з домовленням між міністрами фінансів заінтересованих держав, вартість доляра встановляється на базі попиту і подажу у відношенні до об'єднаних валют західньоевропейських держав. Коли 19 березня після 17-денної перерви поновилися в Західній Европі біржеві операції, вартість американського доляра піднялася, але вже 20 березня ціна на доляр знову почала падати, не зважаючи на те, що американські головні банки підвищили відсоткову стопу. Як далеко понизиться у вільному обміні вартість доляра у відношенні до европейських валют — покищо важко щось конкретного сказати. Національні банки в Европі не мають тепер обов'язку скуповувати доляри, щоб втримати їхню вартість на визначеному рівні. Непевність на міжнародному фінансовому ринку віддзеркалилася 19 березня на американській біржі, акції якої, згідно з покажчиком Дов-Джонс, понизилися аж на 10.99 пунктів.

ЗСА відмовилися дати право азилю двом кубинським втікачам

Вашингтон. — Уряд ЗСА відмовився дати право азилю двом кубинських втікачам, які силою захопили кубинський риболовний човен і безуспішно намагалися дістатися на мехіканський острів Ісля Мухерес. У поворотній дорозі недалеко Кій Вест човен був пошкоджений, у висліді чого залога мусіла покористуватися допомогою американської прибережної охорони, яка перевезла човен до Кій Вест на ремонт. Користаючи з цієї нагоди обидва кубинські втікачі, які вже були готові повертатися на Кубу, попросили в американських іміґраційних властей права азилю. По консультації в цій справі з Вашингтоном цьому проханню було відмовлено, мовляв, кубинські втікачі Осліро Ернандез Перез та Еріберто Карідад Мартінез своєю акцією порушили „дух" американсько - кубинської умови щодо піратства і тому не кваліфікуєтьcя на право політичного азилю. Не бажаючи все таки повертатися на Кубу, обидва згадані кубинці ніччю втекли з човна і, як інформують, скриваються на Флориді, де під сучасну пору живе численна кубинська колонія. Речник кубинської групи в Маямі повідомив, що втікачі плянують вийти з укриття та поновно просити американські еміграційні власті про право азилю в ЗСА.

Ліберальна Партія номінувала Р. Ваґнера кандидатом на посадника Ню Йорку

Ню Йорк. — Конвенція Ліберальної партії 19 березня великою більшістю голосів номінувала своїм кандидатом на посадника міста Ню Йорку Роберта Ваґнера, демократа, який був посадником міста у роках 1956-1965. Р. Ваґнер одержав 477 голосів. Інші три кандидати — Блюменталь, Бадійо та Ґарелік одержали разом 80 голосів. Цей вибір не був несподіванкою, бо вже раніше губернатор нюйоркського стейту Рокефеллер не тільки заявився за кандидатурою Р. Ваґнера, але поінформував, що Ваґнер буде кандидатом лібералів та республіканців. Республіканська партія ще не мала своєї конвенції, але сподіваються, що вона так само номінує Ваґнера. Коли йдеться про самого кандидата, то він ще формально не зайняв становища до одержаної номінації.

Іван Хомко переобраний на голову Пассейської Округи УНС

Іван Хомко

Пассейк, Н. Дж. — Минулої суботи, 17-го березня тут у приміщеннях Української Централі відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, в результаті яких відомий діяч Іван Хомко був переобраний на голову цієї Округи, яка включає Відділи УНС Пассейку, Кліфтону, Патерсону і Ратерфорду. Почесним головою цієї Округи УНС є впреп. о. Теодор Форостій. Крім І. Хомка, до Управи Округи були обрані: Григорій Клименко — заступник голови, Василь Марущак — секретар, Іван Блиха — касир ,Петро Головчак — організаційний референт, В. Бакалець — член Управи. Контрольна Комісія: І. Бурний, Н. Михайлишин і пані Варвара Тизбір. Під час зборів, в яких взяло участь 17 репрезентанті в Відділів УНС та які відкрив голова Іван Хомко і започаткував молитвою о. Т. Форостій, окремо відзначено до-

Петро Головачук

[illegible] датково золотою зіркою на його почесну плякету одного з найбільш заслужених союзових діячів-піонерів, Петра Головачука, який в минулому 1972 році здобув для УНСоюзу 36 нових членів

(Закінчення на ст. 4-ій)

ПРИЯТЕЛЬ КАНДИДУЄ

Пассейк, Н.Дж. — Союзовий діяч Іван Хомко інформує, що випробуваний приятель українців, стейтовий сенатор словацького роду Йосиф Гіркала, заповів зібрання цієї середи, 21-чо березня, на якому він плянує зголосити свою кандидатуру на перевибір на сенатора стейту Ню Джерзі. Зібрання-прийняття відбудеться в Патерсоні, Н.Дж. в приміщеннях Brownstone House при 347 West Broadway о год. 7:30 вечора. Запрошується зацікавлених.

Москва частинно поступилась щодо оплат за візи до Ізраїлю

Москва. — Советські власті викликали до уряду віз у міністерстві внутрішніх справ п'ятеро жидів, у тому числі два подружжя, і заявили їм, що можуть виїхати до Ізраїлю без заплачення додаткових сум за візи. 34-річний Олександер Бабчин повинен би заплатити за візу 12,000 рб. себто 16,000 дол. за себе і свою дружину, — Анатолій Ґохштайн з дружиною мали б заплатити коло 10.000 рб. а Валерій Коренбліт 4.000 рб. — всі вони мали високу освіту, кошти якої Совєти кажуть собі звертати, коли ті жиди виїздять до Ізраїлю. Не відомо, чи скасування тих додаткових оплат у відношенні до тих 5-ро осіб є насправді тільки винятком, як це їм заявлено офіційно, чи совєтський уряд рішив узагалі скасувати надалі ті оплати, пішовши назустріч американському Конґресові, який зволікає з ратифікуванням американсько-совєтського торговельного пакту, поки Совєти не скасують ті оплати за візи та взагалі не дозволять на вільний виїзд за кордон своїм громадянам. Такий додаток до закону про признання Советському Союзові права до максимуму упривілеювання у торгівлі з ЗСА, як його мають заприязнені з Америкою країни, зголосив в Сенаті сен. Генрі Джексон та в Палаті репрезентантів конґресмен Вілбур Мілс. Вони обидва користуються в Конґресі й в урядових колах великими впливами. В минулому тижні перебував три дні у Москві секретар скарбу Джордж Шульц, який з'ясовував кремлівським володарям трудноці, що їх має Уряд з переведенням через ратифікаційну процедуру в Конґресі американсько-совєтського торговельного договору. Уряд не хоче формально пов'язувати ратифікацію того договору з справою еміґрації з СССР, але настрій в цій справі у Конґресі дуже неприхильний Москві.

У Парижі ведуться переговори уряду Південного В'єтнаму з В'єтконґом

Париж. — У колишньому палаці французьких королів, що тепер є власністю французького міністерства закордонних справ, відбувається засекречена конференція між представниками державного уряду Південного В'єтнаму та В'єтконґу, який називає себе „Тимчасовим революційним урядом". Безпосередні переговори між двома частинами південнов'єтнамського народу були передбачені в договорі про закінчення війни у В'єтнамі з 27 січня ц. р. За тим договором вони повинні до 27 квітня ц. р. покликати до життя Крайову Раду для національного замирення і згоди та відбути вибори. У понеділок 19 березня у колишньому готелі Мажестік, де відбувалися 4-річні переговори про В'єтнам, закінчені згаданим договором з 27 січня 1973 р., що його склали Генрі Кіссінджер і Ле Дук То з Північного В'єтнаму, — речники обох в'єтнамських сторін перевели пресову конференцію. За інформаціями, що їх вони подали пресі, між становищами обох сторін існують поважні розбіжності. Уряд президента Нгуєна Вана Тіє хоче якнайшвидше перевести вибори з участю у них також комуністів та ставить на найпершому місці відкликання з Південного В'єтнаму війсь Північного В'єтнаму. Представники В'єтконґу взагалі промовчують проблему війсь Північного В'єтнаму та зволікають з виборами, бажаючи сперше створити відповідну „атмосферу замирення". Однак закордонні коментатори сподіваються, що між тими двома частинами суспільства в Південному В'єтнамі дійде до порозуміння на базі частинного допущення комуністів до участи в державному апараті. Комуністи стараються прихилити собі „невтральних" в'єтнамців, себто опозиційних супроти Нгуєна Вана Тіє, але й проти комуністів.

„Радянська Україна" заатакувала проф. Олексу Горбача і його сина Марка

Київ. — На сторінках „Радянської України" з 13 березня появилася стаття Я. Я. Радченка та Б. Чабана „Турист за дорученням", в якій багато говориться про „антирадянську діяльність" відомого українського мовознавця, проф. Олекси Горбача з Фрайбурзького університету у Західній Німеччині, його дружину, автора та перекладачки української прози на німецьку мову Анни-Галі Горбач та їхніх дітей — Марка і Катерину. Допис фактично стосується поїздки в СССР Марка Горбача, який, як пише „Радянська Україна", їхав зі „спеціяльним завданням" зв'язатися з українськими діячами в Україні для протисовєтської акції. Марка Горбача „за грубе порушення законів радянської гостинности" офіційно „видворили з Радянського Союзу". Олексі Горбачеві „Радянська Україна" закидає, що він „зрадив" Совєтський Союз, перейшовши на сторону німців з рядів совєтської армії та включившись до дивізії „Галичина". До СССР двічі їздила Анна-Галя Горбач з дочкою Катериною, де нібито нав'язала контакти з Г. Кочуром та І. І. Стешенко, членами Спілки письменників України. В газеті подається нібито заяву Г. Кочура, що він втримував зв'язки з Горбачами, щоб одержувати від них потрібну йому літературу, подібно до „аналогічного співробітництва з Вірою Вовк (Селянською) з Бразилії, Вольфрамом Бурґгартом — із Канади, Аркадієм Жуковським із Франції". Всі вони, відзначує совєтська газета, „відомі не стільки своїми літературними працями, скільки антирадянськими, буржуазно-націоналістичними поглядами та діяльністю". Коли ж йдеться про Марка Горбача, то він по приїзді в Україну почав вести „протирадянську пропаганду", а відтак зустрівся в Києві з Г. Кочуром, якому, як твердить газета, передав „подарунки" від батьків, а „подарунки з-за кордону не дістаються просто так". В газеті є згадка про подарунок і для літератора-фантаста О. Бердника. У додаток до того всього, у Львові Марко Горбач мав зустріч з Раїсою Мороз (дружина Валентина Мороза), яка, як пише „Радянська Україна" — „теж "при літературі", а ще ближче при тих, хто робить до нашої країни вояжі із злочинними намірами". Цю зустріч нібито сфотографували „дружинники у Львові". Допис закінчується уступом, у якому згадується про „вояжторік Я. Добоша — молодого бандерівця", якому з цим „вояжем" не пощастило. „Не пощастило і М. Горбачу — членові молодіжної організації жовтоблакитників "Пласт". На перешкоді їм, як завжди, стала висока політична пильність радянських людей. Так було, так буде".

Мистець-маляр Олекса Грищенко відзначає своє 90-річчя

Олекса Грищенко

Ню Йорк. — В березні ц.р. увійшов у своє 90-річчя видатний український мистець і мистецтвознавець Олекса Грищенко. Народжений 17 березня за ст. ст. або 1 квітня за новим стилем 1883-го року на Чернігівщині, Олекса Грищенко закінчив Московський Університет і мистецькі студії завершував у Петербурзі і в Києві. З виставками своїх малярських праць почав виступати 1909 року. Емігрувавши з України, перебував початково в Царгороді і з 1920-их рр. живе у Франції, у Венс, активний ще й досі, як мистець-маляр. У своїй мистецькій творчості пройшов складний шлях, працюючи в різних модерних напрямках, таких як кубізм й експресіонізм, досягаючи в останньому, зокрема своїми краєвидами, мистецького завершення. Творчість О. Грищенка насвітлена в ряді монографій французькою, українською й іншими мовами. Виступав О. Грищенко також, як мистецтвознавець, автор праць про візантійське малярство, українську й російську ікону тощо. Перу його належать низка мемуарів, таких як „Україна моїх блакитних днів", „Мої роки в Царгороді" (1961), „Мої зустрічі і розмови з французькими мистцями" (1962), „Роки бурі і натиску" (1967). Як письменник-мемуарист є почесним членом Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово", президія якого привітала його окремим листом. У вітальному листі президії ОУП „Слово" що його підписали Гр. Костюк, як голова і О. Тарнавський, як секретар, стверджено м. ін.: „Величезний життєвий шлях Ви пройшли і величезний мистецький доробок Ви маєте за собою! Співучасник великої доби, що охоплює найменше чотири ґенерації, Ви для кожної з них були прикладом і світочем. Усе те ми завдячуємо Вашому талантові, культурі, працьовитості. Ваші сповнені життєвої енергії малярські твори, Ваші мемуари, досліди і роздуми про світ прекрасного вміють збуджувати глибокі думки і душевні почуття. Вони назавжди залишаються між найпершими в скарбниці українського мистецтва. . .

Опубліковано листи Дмитра Дорошенка до Вячеслава Липинського

Філядельфія. — Діючий тут Східньо - Европейський Дослідний Інститут ім. Вячеслава Липинського опублікував у рамках заплянованованованого ним 25-томового видання спадщини провідного українського історика й ідеолога гетьманського руху Вячеслава Липинського, як 6-ий том другої серії цього видання п.н. Архів, листи видатного українського історика, політика й міністра закордонних справ Української Держави в 1918-ому році Дмитра Дорошенка до В. Липинського. Охоплює цей 496-сторінковий 6-ий том 347 листів Д. Дорошенка з 1918-1919 років. Видано його за редакцією Івана Коровицького при редакційно-технічній співпраці Л. Заяця та Т. Печерського і в мистецькому оформленні Якова Гніздовського. Друкарське оформлення було в руках Маріяна Коця. Попереджений том англійською передмовою від видавництва, статтею про проф. Дмитра Дорошенка із реєстром його праць і завершується покажчиками змісту та імен і місцевостей. Видано цей том коштом Фундації Дмитра Микитюка у Вінніпеґу, який пожертвував на видання сімох томів спадщини В. Липинського 36 тисяч долярів. Ціле заплянoвaне на 25 томів видання спадщини Вячеслава Липинського поділяється на три групи. До першої увійдуть його твори — історичні студії й монографії, політичні трактати й публіцистика. У другій групі п.н. Архів — будуть опубліковані особисті листи В. Липинського та листи його кореспондентів до нього, як також його щоденники, записки і нотатки і третя група п.н. Студії буде охоплювати праці різних авторів матеріяли про життя і творчість В. Липинського та його рід. Загальну редакцію видання становлять Євген Зиблікевич, Євген Пизюр та Василь Рудко. Виданий тепер 6-ий том із Серії „Архів" В. Липинського можна набувати у генерального представника Інституту: V-vo M. P. Kots, 1215 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07307. Ціна 16 дол (у твердій полотняній оправі).

У 100-РІЧЧЯ НТШ

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД НТШ

РАНІШ ПРОГОЛОШЕНО	$1,490.00
ТЕПЕР ВПЛИНУЛО	$1,415.00
РАЗОМ ДОСІ ВПЛИНУЛО	$2,905.00

До проголошених в попередньому списку екзекутивних урядовців та працівників Головної Канцелярії УНС і в-ва „Свобода", додали ще свої пожертви: Михайло Юзеків $50.00. Теодор Гіль і Орест Пітьо по $10.00. Стела Расн, Ольга Парубчак і д-р Іван Козак по $5.00 та Віктор Какасенко $4.00

На адресу НТШ більші пожертви надіслали:

СУК „Провидіння" — $200.00;, ОбВУА, Відділ в Балтиморі — $125.00; по $100.00 пожертвували: О. Іванів, Рослин, Н. Й., Т-во „Угнівщина" в Джерзі Сіті (голова Микола Петришин), Наталія й мґр Іван Базарки з Ню Йорку та дир. А. Стрільбицький з Акрону, Огайо. По $50.00 пожертвували: Владика Мстислав, д-р І. Кохан з Оксфорду, Огайо, та д-р К. Рогозинський з Ню Йорку. Менших пожертв вплинуло по 19-го березня на загальну суму $551.00.

Пожертви на Ювілейний Фонд НТШ можна відтягати від оподаткування. Чеки виставляти на: Shevchenko Scientific Society та пересилати на адресу цього Товариства: 302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014, або на адресу „Свободи" із зазначенням на коверті: Shevchenko Fund. Усі пожертви будуть з подякою потверджені.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Національна гідність

Минулотижневий „бунт" гурту індіян, які отаборились в дорогій для індіян місцевості Зранене Коліно — Вундед Ні, — де у 1890 році американська кіннота провела криваву різню між індіянами, — той „бунт" мав багато театральщини і дав притоку до насмішливих завваг про індіян, як і дуже критичних коментарів на адресу Уряду. Неповажним було проголошення „державної самостійности" 200 індіянами, які зголошують ревіндикаційні претенсії до колишніх посілостей індіян на території стейтів Норт і Савт Дакота, Монтана і Небраска. Неповажним було перетворення у „фортецю" церковці у Вундед Ні, що її облягало аж 300 стейтових поліціянтів і агентів ЕфБіАй. Але для нащадків колишніх автохтонів американської землі їхня 500-річна історія і нинішній стан — це не жарти, а трагедія.

На переломі XV і XVI сторіч було в Північній Америці 1,150.000 індіян. Їх винищувано фізично так, що у 1900 р. число індіян упало до 250.000. Внаслідок відродження індіянського руху — тепер нараховують їх у ЗСА на круглo 800.000. Під державною „опікою" у резерватах живе 350.000 індіян. Відає ними Бюро індіянських справ у Вашінґтоні, штат якого розпухнявів до 13.964 службовців із бюджетом 583 мільйони дол. — та нуждою, мізерією і все ще багатьма неграмотними у резерватах. Не диво, що серед молодих індіян, які кінчають американські школи, процес відродження етнічної окремішности і національної гідности об'єднався з гнівом супроти білих, які не тільки забрали їм їхню землю, але й поламали 371 підписаних з ними договорів.

Як звичайно, кожний такий фермент використовують комуністи. Між оборонцями індіян раптом у Вундед Ні з'явилися адвокат Вілліям Кюнстлер, відомий з процесів „Чорних пантер" і Анджели Дейвіс, та муринський провідник Ралф Абернаті, який їздив до Ганою з противоєнною пропагандою. А втім, рухові відродження індіян повинні сприяти всі національні групи в ЗСА, які вважають за необхідне зберегти свою національну особовість. Коли нині на місце теорії „перетоплюючого казана" виринула теорія многоетнічности Америки, то місце в цій етнічній мозаїці однаково для індіян, як і всіх тих, які в більшій чи меншій мірі причинились до могутности Америки та її загальної культури і коряться її законам, але не хочуть розплистись в „перетоплюючому казані".

Карткова система

Розподіл харчів між населенням з допомогою карток — це засіб, до якого змушені вдаватися держави або після стихійної катастрофи, або під час війни. Частково карткову систему заведено тепер у новоствореній державі Бангладеш, після війни між Індією та Пакістаном. До Бангладешу раніше зачислялася в політичному розумінні Москва, а тепер там дедалі більше її агентів. У країні ще панують розрухи, не наладнане господарство, кілька мільйонів людей голодують. Замість дійсно важливої, а не так зв. символічної допомоги, Москва посилає туди своїх пропагандистів. Не дивно, що напівголодні люди 13 березня ц. р. в селі поблизу Дакки вбили двох членів комуністичної партії Бангладешу, відомих прихильників СССР, та двох таких же важко побили.

Але якщо якось ще можна зрозуміти заведення часткової карткової системи на харчі в Бангладеші, то годі зрозуміти в самому розпліднику так зв. комунізму — в СССР. Закордонні кореспонденти авторитетно повідомляють, що в деяких великих областях СССР, головно над Волгою, заведено карткову систему на масло і картоплю. Був минулого літа неврожай на зерно, через несприятливу погоду. Москва закупила велику кількість зерна в ЗСА, в Арґентіні, різних інших продуктів в Австралії. Та це не допомогло, як не допомагає й те, що ЦК КПСС наказав Білоруській ССР везти картоплю в Росію, Болгарії — везти до СССР картоплю, м'ясо й товщі. Повідомляють, що навіть поблизу Москви різко підвищила випадки картоплі і олії до СССР. У місті Горькому поблизу Волги на одну душу видається 8 кілограмів картоплі на місяць, 200 грамів масла, а про кількість м'яса невідомо. У самій совєтській пресі тут і там критикується органи постачання за те, що вони нібито невчасно привозять для покупців продукти. Але картина виявляється іншою — немає їх звідки привозити.

Заведення карткової системи на харчі в деяких районах СССР є осторогою не лише для бангладешців, а й для всіх вільних людей світу, є також показом „досягнень" СССР на 56-му році большевицько - московської диктатури.

М. Сосновський

ЕТНІЧНИЙ ФАКТОР У ЗСА І ПРИКЛАД ЖИДІВСЬКОГО АТУТУ

Недавні відвідини американського секретаря скарбу Дж. Шулца в Москві мали на меті не стільки досягнути якихось спеціяльних економічних чи фінансових узгіднень між ЗСА та СССР, як переконати совєтських лідерів у конечності знести т. зв. освітній податок, накладений на еміґрантів з СССР. Справа в тому, що цей податок у першій мірі вдаряє по совєтських жидах, які стараються виїхати з СССР, а американські жиди використовують свою силову позицію в ЗСА, приневолюючи американський Уряд інтервеніювати в обороні совєтських жидів перед с о в є т ським чинниками. Як відомо, акція американських жидів набрала такого розміру, що ледве чи Конґрес погодиться на ратифікацію торговельного договору ЗСА з СССР, на основі якого СССР дістав би статус упривілейованої держави у торговельних взаєминах із ЗСА. Впливова американська газета „Ню Йорк Таймс" з 15 березня прямо написала, що до того часу, поки СССР не змінить закону про освітній податок для еміґрантів, не може бути й мови про признання за СССР статусу упривілейованої держави. За словами газети, „місія пана Шулца була подумана для того, щоб з'ясувати совєтським лідерам реалітети американської конституційної системи".

Ця місія секретаря скарбу Шулца, як і раніші подібні місії Генрі Кіссінджера, який також порушував перед совєтськими чинниками питання совєтських жидів, привертають увагу до двох справ, які мають безпосереднє відношення і до нас: а) питомої ваги і політики кожної окремої етнічної групи в ЗСА, і б) реальної можливости зовнішньої інтервенції в СССР у справах, які заторкують основні права людини.

У 1972 р. на американському книжковому ринку появилася публікація „Етнічний фактор: як американські меншості вирішують вибори", автори якої Марк Р. Леві та Майкел С. Крамер чимало потрудилися над тим, щоб з'ясувати силову позицію окремих етнічних груп у ЗСА на базі дуже ефективного мірила — виборів. Як виходить з висновків, що їх ці автори поробили, важливість ролі такої чи іншої етнічної групи залежить, з одного боку, від її реальної матеріяльної сили, а з другого — від її територіяльної концентрації і пов'язаного з цим самоусвідомлення. Цим двом факторам підпорядкований елемент в е л ичини групи*.

Конкретно на практиці, коли йдеться про ЗСА, то це питання місця, ролі і ваги етнічної групи виявляє особливий характер. Найчисленніша група — німецька не є практично ніяким окремішним фактором в американському політичному житті (відзначимо тут, що це саме є з найчисленнішою німецькою етнічною групою в Канаді, не рахуючи там англо - саксонців та французів). Цим ця група не є зацікавлена. Інша щодо найбільшої численности група — муринська — вийшла на американську політичну арену відносно недавно і у її випадку вирішальним є фактор концентрації в окремих стейтах та містах (у деяких випадках понад 50 відс.). Самоусвідомлення цієї групи і її навіть мілітантний характер у змаганні за належне місце в загальній структурі американського життя доводили до далекойдучих змін у цій структурі, і треба припускати, що ці зміни будуть продовжуватися та поглиблюватися. Територіяльна концентрація і чітка етнічна самосвідомість знаменує ірляндську етнічну групу, вплив якої найпомітніший у стейтах Ню Йорк, Пенсильвенії, Ню Джерзі і Массачусетсі, де проживає 2/3 усієї ірляндської групи. Очевидно, престиж цієї групи в американському житті дуже значний, і немає американського політичного діяча, який би цю групу легковажив у будь - якому відношенні.

Інакше виглядає справа, коли йдеться про еспаномовну групу (еспанців, мехіканців, кубинців та пуерторіканців). Засаднично, хоч ця група проживає значними скупченнями, її ледве чи можна вважати за якийсь вирішальний фактор навіть у місцях, де численна перевага її безперечна. Згадані автори відмічують, що „чіканос (американці мехіканського походження) і пуерторіканців треба брати до уваги, але тільки тоді, коли вони голосують". Проблема в то-

Американські етнічні групи

За статистичними даними, в ЗСА нараховується близько 65 мільйонів людей, яких звичайно вважається за членів такої чи іншої етнічної групи. Найважливіші етнічні групи в ЗСА, поминаючи американських м у р и н і в (близько 23 млн.) та американських індіян (близько 800,000) — це німці (близько 20 млн.), ірляндці (понад 13 млн.), еспанці та еспаномовна група: мехіканці, пуерторіканці, кубинці (бл. 10 млн.), італійці (понад 7 млн.), жиди (близько 6 млн.), поляки (понад 4 млн.), росіяни (понад 2 млн.), японці (б л и з ь к о 500,000), китайці (понад 400.000), філіпінці (понад 300.000). Понад сім мільйонів мешканців ЗСА включені в рубрику „інші", куди також зачислені й американські українці, про яких американська статистика нічого не говорить, хоч налічують їх понад мільйон.

* Mark R. Levy, Michael S. Kramer: "The Ethnic Factor: How America's Minorities Decide Elections". New York, Simon & Shuster, 1972.

АРАБСЬКА НАФТА І ЗСА

(М. Р.). — Під теперішній час ЗСА є найбільшим продуцентом нафти (10 мільйонів барил денно), а все ж не мають подостатком цієї сировини для своїх власних потреб. Пересічне американське господарство в 1972 році зуживало 9.5 гальона щоденно, а за обрахунками знавців це число в 1985 році може зрости до 15 гальонів. Тепер ЗСА зуживають 12 мільйонів барил денно, з того два мільйони імпортованих, і за 15 років держава може потребувати 20-25 мільйонів барил денно, з того числа 65 відсотків імпортованих.

Уже цієї зими ЗСА загрожувала недостача енергії. Студенти в Денвері залишалися були три тижні вдома з причини недостачі палива для огрівання шкіл. Фабрики в різних стейтах, зокрема в Іллинойсі і Міссісіпі не діяли, бо збірники з газоліною опорожнилися. Якийсь час цистерни з паливом для джетів на летовищі Кеннеді в Ню Йорку були майже порожні, і внаслідок цього заведено карткову систему.

Тим часом деякі арабські країни, які є головними достачальниками нафти для всього світу, не приховували свого вдоволення. Вони тішилися б, якби їм вдалося поставити ЗСА на коліна. Один член кувейтського парляменту сказав: „Гадаю, що ми можемо довести Америку до того, чого бажаємо. Я особисто хотів би, щоб американці терпіли так, як терплять араби, наслідком американської політики".

Інший арабський політик заявив: „Ми не хочемо, щоб ЗСА ненавиділи Ізраїль, ми лише хочемо, щоб ЗСА були невтральні". А тому, що немає невтральности, деякі арабські країни готові користуватися своєю нафтою як зброєю проти Ізраїлю і ЗСА.

„Ми робили так, — сказав кувейтський парляментарний посол Абдул Ал Нафізі, — під час шестиденної війни в 1967 році злучилися з іншими арабськими країнами, щоб припинити добування нафти. Наш парлямент думає над тим, щоб застосувати таку саму політику й на майбутнє".

Знавці арабського світу вважають, що такі ствердження — замилювання очей. Експерт від арабських справ при американській амбасаді в Кувейті, Богосіян, каже, що араби занадто мудрі, щоб зробити знову щось подібне. Свій погляд засновує він на відносинах 70-их років. Арабські країни, між ними головні продуценти нафти, занадто ризикували б, застосувавши таку політику.

Близький Схід має три чверті знаних досі світових джерел нафти. Знавці обраховують, що в 1985 році Савді Арабія заробить на нафті 500 більйонів долярів. Це сума, якої жадна держава не може ігнорувати.

Кувейт із 800.000 населення за 25 років завдяки експортові нафти став державою з найвищим життьовим рівнем. Суспільна опіка в цій країні найкраща. Центр і передмістя столиці повні люксусових авт, імпортованих пральних машин, дахи всіх домів вкриті телевізійними антенами.

Перед тим, як Кувейт так забагатів, був він майже незнаною країною. Населення мандрувало із своїми стадами по пустелі або займалося ловлею перел. Воду постачали для столиці з сусіднього Ірану за 150 миль. 90 відс. населення було неграмотних. Більшість населення мешкало в халупах, зліплених із болота, або в шатрах. „Це було найгірше місце на ввесь світ", — сказав один мешканець Кувейту, який пам'ятає ті часи.

Економіст Богосіян дивиться на цю справу не так, як кувейтський міністер закордонних справ. Він вважає, що населення Кувейту байдуже в справі ізраїльсько - арабського непорозуміння, невдоволене з того, що держава дає Єгиптові й Йорданії по 50 мільйонів долярів річно на воєнні цілі, є з ворила 200-мільйоновий фонд для національного розвитку арабських країн.

Один нафтовий промисловець у Кувейті сказав: „Ми є неприхильні для загальної арабської справи, але найперше мусимо мати на увазі справи нашої держави. Уявіть собі, до чого могло б довести припинення продукції нафти! Це довело б до того, що ЗСА шукали б інших джерел енергії, а тоді що робили б ми з нашою нафтою?

І ця справа непокоїть Кувейт більше, ніж палестинське питання. Кувейт був бідний, тепер він багатий і знає, що краще бути багатим. Кувейт імпортує в сім разів більше, ніж експортує. Його крамниці повні товарів найкращих світових марок. Навіть і води має він тепер подостатком, збудувавши найбільшу в світі фабрику для опрісненння солоної морської води.

ЗУ, що вони в масі не голосують, тобто не мають вільної етнічної політики. Щодо престижу, то ця група в цілому стоїть малощо вище мурин, при чому їй бракує теперішньої муринської мілітантности.

Останнім часом значно збільшилася роля італійської групи, яка почала „робити переоцінку американської політики" під кутом власних потреб та інтересів. Про етнічну концентрацію свідчить той факт, що 3/4 італійців проживає у північно-східніх стейтах, зокрема Ню-Йоркському, де політичні чинники мусять рахуватися з ними, як з часто вирішальним фактором. Італійцям утрудняє їхню позицію те, що понад 2/3 їхньої групи — це звичайні робітники, які живуть у своїх „малих Італіях", не виявляючи особливого зацікавлення до справ і проблем оточення. Це змінюється тепер у зв'язку з впливом мілітантних мурин, які вже витискають іта-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Василь ОНУФРІЄНКО

МОЯ ТРИНАДЦЯТА ВЕСНА

(1933)

Мені тринадцятий минало...
Т. Шевченко

Ніколи не забудеться весна!..
Не знаю я, коли сніги розтали,
Як голубіла в квітні далина,
Як переліт птиці пролітали,
Як з Ворскли крига рушила, як шум
Поплив так довгожданий берегами...
Я тільки й пам'ятаю: горе, з сум
І горний жах, і горну смерть над нами.
Я тільки й пам'ятаю, як блукав,
Шукаючи щавлю, поміж травою,
Як друзі мерли і як день настав
Коли важкою, мертвою ходою
Пішли зривати перші колоски,
І як нестигле зерно їли, їли...
І всі думки, і всі, і всі думки
Кружляли там, де жито недоспіло.
І як сидів над річкою щодня
І вудив рибу, все забувши в світі,
І як сестра — голодне пташеня —
Приносила не спечені — пригорілі
Оладки із макухи, й як я їв,
І як хотілось хліба хоч кристину...
Проклятий рік!.. О, як ти наповів
Нещастям душу — гірко, до загину!

Мені тоді тринадцятий минав...
О, скільки я за рік один зазнав!..
Увосени, коли прийшов до школи,
Побачив я: скількох вже нас нема!..
Із ними ж не зустрінуся ніколи!..—
Давила думки горної пітьма.

І я не знаю; радіть мені чи ні,
Що я не вмер, десь впавши в бур'яні,
Що переліз з опухлими ногами
Стрижний життя скривавлений поріг.
Життя ж іщло... Минали дні за днями,
І я забув, що лиш забути міг.

Та скільки не забулось назавжди,
Хоч утекло спливло вже води!..
Заплющу очі — й сунуться картини:
То перший труп померлого взимі,
То мерзлі ноги дохлої конини,
То діти пухлі — сині і німі...

І друзів добрих Павлика й Петра
Взяла весна, взяла страшна пора.
Пригадую: мов огерт похилий,
Стоять вони на сонечку худі,
А поруч батько — тихий і безсилий,
І всі — мов небо, — сонні і бліді.

О, запах теплий житньої хлібини,
Що вперше з печі вийшла у жнива!
Той густий хліб — без бур'яну і глини —
Вуя моя життя, моя сила вікова!

Ми знову жили! — Позаду — ніж голодна.
Ми знову жили — ми їли хліб і сіль!..
Цвіла земля, і річка повноводна,
І в сурми щастя грало звідусіль...

Часи голодні юности сумної
Ген-ген позаду — там, де рід мій мер...
Чому ж ти, серце, б'єшся в неспокої,
Побачивши звичайний хліб тепер?

Кати, кати, — коли ж відплата буде
За люту смерть, яку ви нам дали?
Коли спаде важкий туман облуди,
В який ви світ сьогодні оплели?!..

У Москві відбулося зібрання „миролюбних" комуністів з 60-ох країн

Москва. — У понеділок 19 березня ц. р. закінчилася у столиці СССР триденна міжнародна конференція під пацифістичними гаслами, яка насправді була з'їздом комуністів з 60-ох різних країн. Те зібрання скликала Рада світового миру, яку покликали до життя також комуністи і підтримували ними „невтральні". Те зібрання закінчилось прийняттям резолюції, щоб до жовтня ц. р. скликати „Світовий конґрес мирових сил". Очевидно, що те московське зібрання, як і резолюція, щодо „конґресу мирових сил", були підготовлені та зорганізовані совєтським урядом, який хоче таким імпрезою вплинути на західні держави, щоб вони прихильніше ставилися до проєктованої панєвропейської конференції, від якої Совєти сподіваються „д і є т а т и затвердження свого „стану посідання" в Европі. Підготова до тієї конференції відбувається на конференції у Гельсинках.

Алла Коссовська

ДОЧКА

(5)

— Чому ж ви замовкли, пані Ларисо, чому зажурилися? Сядьмо тут, відпочиньмо.

Лариса не заперечувала, і він помітив її влаштуватися на пласкому камені над самою водою.

Тут хвилі вже не були лагідними. Натрапляючи на перепону, вони гнівно шипіли і бились і безсило відкочувались назад.

— У, які ж ви сердиті! — сказала Лариса, нахиляючись до води. — Гніваєтесь, що вам не дають розгулятися.

— Усе в природі прагне волі, — зауважив Кирило.

— З людиною справа значно складніша, — заперечила Лариса. — Людина оточена цілим рядом умовностей. Вона підлягає законом державним, суспільним, нарешті, моральним. Усе це її в'яже, примушує гальмувати свої пориви, триматися в певних рямцях. І це нормально, бо анархізм привів би до здичавіння, до руїнації.

— Проте, кожна диктатура обгороджена людської істоти.

— гаряче заперечив Кирило. — Я згоден з вами, що в країні мусить бути лад, але не через примус і здушення права людини на вияв своєї думки.

— Кожна людина мусить коритися державним законам, — учительським тоном заявила Лариса.

— Але ж ваші опозиціонери вимагають прав згідно з вашою ж конституцією. Ви читали їхні виступи в наших газетах?..

— Ваших газет я не читаю, — холодно відповіла Лариса, і Кирило відчув, як велика стіна почала виростати між ним і цією, такою привабливою жінкою.

Лариса встала, обтрусила спідницю, і вони мовчки пішли далі, не знаючи, як поновити розмову. Потім Кирило взяв її під руку.

— Ну, не треба! Я так радію моїм знайомством з вами, так дорожу цими нашими прогулянками. Не будемо їх псувати. Сподіваюся, що й вам зі мною не нудно, чи не так?

Він зупинився і злегка повернув її за плечі обличчям до себе. І Лариса, не спротивлячись, у с м іхнулася, по-дитячому сором'язливо. І стільки чарівности було в тій несподіваній усмішці, що Кирило ледве стримався, щоб не притягти її до себе і не поцілувати в ці, такі милі, розгублені очі.

Але стримався, випустив її, і вона, тихенько зідхнувши, сказала.

— Так, мені ваше товариство також приємне.

Знову телефонував Кронін. Ця людина ставала чимраз н а п о л е глівішою. Десь зникла його улесливість, і тепер у його тоні щораз частіше звучали наказові нотки. Він уже владно інструктував Ларису, визначав її обов'язки, і вона передчувала, що скоро почне її шантажувати. А проте, хоч у неї вкорінений все кипіло від обурення, щоб не дратувати Кроніна, намагалася вдавати з себе життєрадісну, легковажну вдовичку, яка не розуміє, чого власне від неї хочуть.

Дістаючи візу на виїзд за кордон, Лариса охоче погодилася на пропозицію завідувача відділу кадрів інституту, в якому вона викладала англійську мову, передати якісь папери якомусь Кріньському в совєтській місії в Ню Йорку. Завідувач відділу кадрів, Іскрін, був приятелем Ларисі ще за часів спільного навчання в інституті, і він — думала вона — не міг її підвести. А в той же час Лариса зрозуміла, що саме ці папери втягли її в темну аферу, зв'язали з Кроніним.

Спочатку Лариса гадала, що Кронін, цей елегантний, вродливий молодик, просто хотів познайомитися з літньою самотньою мандрівниці, і що відштовхнула його. Та була приємна його опіка. Але, переконавшись, що, крім них двох, ніхто в літаку російської мови не знає, Кронін перейшов до справи. В перших Лариса дістала від нього кілька „явок" і прізвищ людей, якими були зацікавлені певні совєтські органи, в тому числі й прізвище Кирила Сагайдачного.

У Сагайдачного Лариса мусіла покищо завоювати довір'я, а потім чекати від Кроніна дальших інструкцій. Що ж навідомо їй викликати довір'я у Кирила? Мабуть, ні. Її гаряче заступництво за свою державу, за СССР насторожувало його і спричинило подратування. Лариса бачила, що викликати у нього симпатії до совєтського режиму було неможливо. Лариса, зрозуміла, що вона завела її з вольовою, цілеспрямованою людиною. Але своїм жіночим інстинктом відчувала, що подобається Сагайдачному.

Обдумуючи дальші ходи, як шахіст у вирішальному змаганні, Лариса вирішила вдавати, що поступово переймається новою ідеологією, переконується з помилковості своїх досьогорішніх поглядів, стає антикомуністкою. Для цього їй треба було б почати з місцевих газет, пошукати в батьківській бібліотеці „самвидавських" творів, які вдома їй були недоступні.

І в перший раз вона нерішуче взяла до рук пачку українських газет з батьківського столу. Це були націоналістичні газети. Ларисі націоналізм завжди здавався чимось неприємно - обмеженим. Вона росла у великому місті серед різнонаціональної молоді і вірила в усе, чого її вчили в школі. Їй хтось ніколи не дорікав, що вона українка. А тутешні газети твердять, що на Україні нищать українські пам'ятки культури і русифікують українські міста. Дивно, вона ніколи над цим не задумувалась. Їй було байдуже, я-кою мовою їй говорити, але мати любила українську, і поки була жива, іншої мови у них в домі не вживали. Коли ж приїхала свекруха, до хати ввійшла на рівних правах російська мова, і Адочка тепер цією мовою говорить, хоч часто мішає російські слова з українськими. З цією мішаниною Лариса бореться, бо вважає це ознакою браку культури.

Відкинувши газети з „еміґрантськими н а к л е пами", Лариса взяла з полиці невелику блакитну книжку, розгорнула і прочитала заголовок „Більмо", а під скромним портретом автора слова: „При всіх ударах і переп'ятіях долі мене буде вести, мов провідною зіркою будь-якого бажання стати корисним своєму народові. Так писав колись Іван Франко, так буду повторювати я до кінця днів своїх, Михайло Осадчий".

Сторінка за сторінкою перелистковується н е т е р п л ячою рукою, і цей страшний документ, ця неймовірна повість лягає на душу Ларисі нестерпним тягарем. Це вже не „еміґрантські наклепи" це пише молода совєтська людина, її однолітoк... партійний „але... чесний. За що ж її знущання? А в кінці книжки — вірші, писані в тюрмі, кров'ю серця:

„Син народився,
а я мов не живу,
Гине безкрило під тр..ома замками.
Столипінський вагон —
і на Мордву,

Святий Петро важку відчинить браму,
Чи я один? Ішли мільйони нас
На Кос Арал,
за соловецькі стіни.
З священним ім'ям сина України
Вмійшов у світ і наш малий Тарас".

І це не в злої волі тирана Сталіна, це не 1937-ий, а 1966-ий рік! Мордовські табори — це не злобна вигадка еміґрації, а незаперечний факт! І згадалися глухі, обережні натяки деяких зі співробітників - учителів, і згадалося загадкове зникнення трьох колеґ. А вона, Лариса, вірила, що сталінські часи минули безповоротно...

Увійшов батько. Лариса не встигла сховати книжку, і вона блакитною плямою лишилася лежати на темному оксамиті канапи.

— Читаєш Осадчого? — здивувався батько і, наче заповідаючи різкій відповіді, додав: — Коли тебе це буде цікавити, Кронін. Чого він від тебе хоче, доню? Не подобається він мені, ой, не подобається!

(Продовження буде)

ЕТНІЧНИЙ ФАКТОР У ЗСА І ПРИКЛАД ЖИДІВСЬКОГО АТУТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

позиція польської групи, я місця проживання, що, очевидно, змушує італійців до реакції і активізації.

Дуже подібна, але гірша позиція численної групи, яка також має надто великий відсоток звичайного робітництва. Не зважаючи на зосередження польської групи в деяких стейтах і містах (наприклад, Чикаґо, Боффало), поляки не виявилися видатним політичним фактором в американському житті. За визначенням авторів книги „Етнічний фактор", поляки, як і всі інші слов'янські групи, „знаходяться на дні білої міської спільноти" в ЗСА і є у тільки „дещо кращій" престижевій соціяльній позиції, як мурини. Очевидно, такий стан передрішує їхню (і всіх слов'ян) політичну позицію в Америці.

На окрему увагу заслуговує жидівська група в ЗСА, яка поєднує обидва елементи сили: концентрацію територіяльну і с а м освідомість етнічну з незвичайно важливим додатком великої матеріяльної сили. З усіх етнічних груп в ЗСА, не рахуючи англосаксонців, жиди є домінантною етнічною групою, вплив і питома вага якої відчувається на всіх відтинках американського політично-державного, економічного і культурного життя. Впарі з цим іде й престижова позиція жидівської групи, речників якої можна знайти в найвидатніших університетах, на високих урядових постах, у відомих установах тощо. Згадуваний на початку приклад із заходами американського Уряду у взаєминах з СССР в справі жидівського совєтського населення та інтенсивність цих заходів аж надто промовисто говорять про реальну силу жидівського елементу в ЗСА.

Передумови сили етнічного фактору в ЗСА

Тільки короткий перегляд місця та ролі етнічних груп в ЗСА, що його ми зробили, виявляє підстави сили і слабости кожної етнічної групи. Клясичним прикладом успішности етнічної групи та її льокальної „етнічної політики" є, безперечно, жидівська група. На протилежному полюсі маємо еспаномовні групи та групу слов'ян, в тому числі й нашу українську групу.

Мусить бути ясним, що без зосередження етнічної групи на якійсь меншій чи більшій території важко говорити про її реальні можливості. Але крім самого тільки т е р и т оріяльного сконцентрування потрібна також добре розплянована „етнічна політика", яка уможливила б краще бачити, які засоби стосувати, якими шляхами йти та які є реальні можливості. Все це разом становить „елементи сили", без яких жадна політика етнічної групи не матиме успіху, байдуже, скільки речники цієї групи не говоритимуть про свої „успіхи".

Коли ж ідеться про українську групу в ЗСА, то вона терпить одночасно на недоліки на обох відтинках: територіяльної концентрації і плянової політики, а в значній мірі на брак справжнього усвідомлення власного національного чи групового інтересу в загальноамериканському контексті та у взаєминах з іншими етнічними групами. Поминаючи відносно невелике число до загалу населення, наша група внутрішньо поколена за „територіяльним п р инципом" (українці і „карпатські русини"), що у ще більшій мірі зменшує наші можливості.

У час, коли всі етнічні групи в ЗСА підносять голову і коли на порядку дня стоїть проблема американської націогенези на засаді культурного п л ю ралізму, вимогою дня є якнайскоріша ревізія дотеперішньої ситуації від самої гори до самого низу, якщо не хочемо „пасти задніх".

Початком нашого „відродження" в ЗСА, а точніше започаткування розбудови нашої сили мусить бути розпрацювання справді реалістичної „етнічної політики", а в дальшому п о с л і довне здійснювання н а м і чених плянів і проєктів. Ряд досягнень в нашому житті, що їх ми маємо навіть при сучасному незадовільному стані, вказують на те, що для нас існують реальні можливості, але ми мусимо бути готові їх використати. Без цього ми не можемо говорити про „нашу політику" в ЗСА і про „наші впливи" на американське п о л і тичне життя.

На тему поляків у книзі „Етнічний фактор" написано таке: „вони „репрезентовані" поміркованно - лагідними організаційними надбудовами як Польський Американський Конґрес, і, хоч політики завжди беруть участь у парадах з нагоди дня Пуласького, їх ніколи немає, коли дискутується (поляками) такі важливі проблеми, як житлові приміщення, школи і громадянські права".

Залишається в і д критим питання, чи на тему української групи в ЗСА не можна сказати цього самого? На нашу думку, можна. З цього, однак, треба поробити висновки. Без цього Уряд ЗСА ніколи не буде інтервеніювати навіть у найблагіших наших справах, хоч робить це у випадку жидівської групи.

ПОВІДОМЛЕННЯ КАНАДСЬКОГО НТШ

Цього року минає сто років від часу заснування Наукового Товариства ім. Шевченка. Цей ювілейний рік відзначуватимуть усі крайові НТШ (Америка, Австралія, Европа і Канада) та суспільність у вільному світі — СКВУ.

Управа Канадського НТШ ще в 1972 році заплянувала ряд імпрез для відзначення цього ювілею у Канаді, як також видання окремого ювілейного збірника наукових праць своїх членів.

На порозі ювілейного року, 12-го січня несподівано помер голова КНТШ і президент ГР НТШ, проф. д-р Євген Вертипорох. Його заступник, проф. інж. Василь Іванис уже раніше важко занедужав і не міг перебрати обов'язків голови.

Щоб зреалізувати намічений плян праці у ювілейному році, Управа КНТШ на своєму засіданні з 6-го лютого ц.р. на пропозицію проф. інж. Василя Янішевського одноголосно прийняла рішення відкласти загальні збори КНТШ до осени, а на виконуючого обов'язки голови покликати дійсного члена НТШ д-ра Богдана Стебельського, який раніше виконував обов'язки секретаря. На пост секретаря покликано члена Управи, інж. Леоніду Вертипорох. На місце померлого члена Управи мґра Зенона Зеленого кооптовано в члени Управи інж. Юрія Куриса.

Управа в доповненому складі зорганізувала в Торонті Жалобну сесію з нагоди смерти голови, проф. д-ра Євгена Вертипороха 25 лютого і Шевченківську сесію 11 березня 1973 р.

3-го червня ц.р. відбудеться в Торонті Ювілейна наукова сесія КНТШ, присвячена 100-річчю НТШ і 15-річчю КНТШ.

15 вересня 1973 року в Торонті в готелі „Чотири Пори Року" (Шератон) буде влаштований Ювілейний бенкет для відзначення українською громадськістю 100-річчя НТШ і 25-річчя КНТШ. Діловий комітет очолив д-р Петро Глібович.

Управа КНТШ з нагоди 100-річчя НТШ і 25-річчя КНТШ видасть Ювілейний збірник наукових праць членів КНТШ.

Рівночасно Осередки КНТШ в Едмонтоні й Оттаві влаштовують чи влаштують аналогічні імпрези на теренах їх діяльности, а крім того Головна Управа КНТШ звернулася до Президії УВАН у Канаді з проханням про співучасть у відзначеннях ювілейного року НТШ у Вінніпезі, в центральному осередку українців у Канаді та в Торонті.

Торонто, 5 березня 1973 р.

ГОЛОВНА УПРАВА КАНАДСЬКОГО НТШ

Помер видатний актор Степан Шкурат

Київ. — Наприкінці лютого 1973 р. у м. Ромен в Україні помер один із найстаріших українських акторів театру, опери й кіна Степан Й. Шкурат. Народився в 1886 р. в Кобеляках на Полтавщині, у 1918 р. в Ромнах розпочав виступи в Народному Театрі. За совєтської влади довгий час працював на будовах, пічником тощо, але могутній голос - бас, козацька статура і яскравий природний талант звернули врешті - решт увагу відповідних людей, і С. Шкурат з успіхом виступає в „Гайдамаках" і „Невольнику" Т. Шевченка, „Марусі Богуславці" Старицького, „Розбійниках" Шіллера, „Мірандоліні" Ґольдоні та ін.; в операх „Запорожець за Дунаєм", „Наталка Полтавка"; в кіно співпрацював із реж. О. Довженком, І. Кавалеріджзе, І. С. Савченком та ін., виступаючи в таких фільмах, як „Земля", „Вершники" за Ю. Яновським й ін.; виступав також у фільмах, створюваних у Б і л орусі, Грузії, Вірменії. Людина широкого світогляду, він завжди з гордістю говорив про свою українську національність, а в створюваних українських постатях талановито передавав особливості української вдачі, психіки. Ніколи не був членом комуністичної партії, і за все своє довге життя та великі мистецькі успіхи — ніколи не був відзначений формальними орденами, зате був улюбленцем мас глядачів.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІКЕРА У ТОРОНТІ

Після Авторського вечора письменниці з Міннеаполісу Оксани Соловей, який, пригадуємо, відбудеться в Торонті в п'ятницю 23 березня в залі Інституту св. Володимира, прибуде до Торонта на запрошення Об'єднання українських письменників Канади ще один гість з Америки, а саме наш відомий гуморист і фейлетоніст щоденника „Свободи" Іван Керницький (Ікер). Ікер (Керницький) виступить на своєму Авторському вечорі „на весело" в п'ятницю 30 березня з читанням своїх гумористичних творів, а секундувати буде йому у програмі симпатичне торонтське тріо „Троянда". Початок Вечора о год. 8-ій.

ЗРОСІЙЩЕННЯ КИЇВСЬКОГО ЦИРКУ

Відносно недавно створений Київський цирк, який спочатку давав українські програми, включно із „Запорізькими сценами" в українській народній ноші тощо, поступово зросійщується як складом артистів та акробатів, так і тематично. Найновіша головна програма Київського цирку наступна, за описом „Молоді України" з 8-го березня: „Звучить бадьора мелодія російської народної пісні. По арені мчить тройка коней з мальовничою групою. Масляна — це жарти, змагання в силі, вправності, молодецтві. Так розпочинається новий атракціон „Російська тройка". Змінюється і акторсько - виконавчий склад на користь „старшого брата". На арені Київського цирку виступають музики, спортовці, жонглери, повітряні акробати та ін. з такими прізвищами: Амросьєва, Шахнін, брати Лобзеви, Кудряшова, В. Іванов, І. Манукова і... еквілібрист Л. Головко.

Іван Хомко переобраний на голову Пассейської Округи УНС

(Закінчення зі стор. 1-ої)

та є членом Клюбу Заслужених Союзовців від початку його створення 12 років тому. При заснуванні цього Клюбу він мав майже 30 членів і з них тільки п'ять кожного року відновлювали в ньому своє членство, здобуваючи щонайменше 12 нових членів: Петро Головачук в Пассейку. Михайло Фединишин в Перт Амбою, Михайло Семків у Чикаго, проф. Роман Чучкевич у Клівленді та Степан Гавриш у Філядельфії.

Зборами після їх відкриття, проводив Володимир Бакалець, секретарював Павло Войнов. Протокол з попередніх зборів прочитав секретар Управи Василь Марущак. Звітували члени Управи з Іваном Хомко у проводі, який також поінформував про дальші пляни праці, включно із відзначенням 80-річчя „Свободи" стейтовою імпрезою в Джерзі Сити та „Днем УНС", що його заплянована на вересень у Бавнд Бруку.

Присвяний на зборах головний предсідник УНС Йосип Лисогір, який перевів церемонію відзначення за заслуги Петра Головачука, передавши йому другу з черги золоту зірку, насамперед виправдав головного касира мґр Уляну Дячук та головного радного і асистента керівника Організаційного Відділу Степана Гавриша, які були перешкоджені і не могли взяти участи в зборах, як заповіджено. В дальшому п. Лисогір зупинився зокрема на фінансовому розвитку УНСоюзу в минулому році, що позначився збільшенням майна УНС на черговий мільйон долярів, при чому в тому році виплачено 2,700,-000.00 дол. членам і за членів, з того більше ніж половину, бо 1,900,000.00 живим членам титулом дивіденд, виплат за дозрілі грамоти і подібне. Стан і розвиток УНСоюзу характеризував п. Лисогір також виплатами платень працівникам, які разом з пенсіями для емеритованих виносили в минулому році 650,000.00 долярів, а винагороди секретарям Відділів і організаторам виносили суму 320,000.00 долярів.

Головний предсідник висловив окреме признання і вдячність Пассейській Окрузі за її активну допомогу в тому, що стейт Ню Джерзі здобув у 1972-ому році найвищий прибуток в загальному членстві УНС. Загальна кількість членства в цьому стейті збільшилася до 11,483, отже на 106 членів більше у порівнянні з 1971-им роком. Це тим замітніше, що загальна кількість членства в УНСоюзі та прибутки з їх забезпеченевих вкладок вже другий рік під ряд дещо зменшились. Головний предсідник закликав до ще більших зусиль, щоб направити цей розвиток.

В дальших дебатах заторкнено ще такі справи, як видача нових родів забезпечення, перенесення Головної Канцелярії і „Свободи" до нових приміщень, стан будови мешканевого будинку, малу участь у зборах, стан „Свободи", справу спізненого проголошення протоколу річних нарад та ін. Збори закінчено молитвою, яку провів о. Т. Форостій. Обмін думками продовжувався під час спільної перекуски, яку приготовили пані Марущак і Тизбір.

Українознавчі семінарі в Гарварді

Кембридж. — В цьому семестрі в Гарварді почав працю новий семінар, присвячений всебічному вивченню старих українських пам'яток. Тепер основною темою семінара є всебічна аналіза „Повісти Временних Літ". Текст цього твору поділений на 16 розділів, які в першій частині засідань семінаря прочитується в оригіналі з відповідними поясненнями. В другій половині семінарійних засідань присвячується увагу коментарям і аналізі літератури і історії.

Метою семінаря є те, щоб кожний його член зміг прочитати і прослухати повний текст цього знаменитого пам'ятника української мови, літераоури і історії.

При цій нагоді варто підкреслити, що „Повість Временних Літ" це не тільки літопис а збірка в яку включені і деякі юридичні акти, високовартісні літературні твори, записи фолкльору, тощо.

Цей семінар відбувається кожного понеділка від год. 4-ої до 6-ої по полудні.

Другий семінар, присвячений різним українознавчим темам, який веде працю вже оретій рік, відбуває свої засідання кожного четверга теж в пополудневих годинах (від 4-ої до 6-ої).

Засідання семінарів протоколується, а протоколи видається друком у формі річних збірників.

Оба семінарі відбуваються в конференційній залі будинку Українського Дослідчо-наукового інституту при 1581-1583 Массачусетс евню.

Н. Н.

Відбудеться святкування 55-х роковин проголошення державної незалежности Білоруси

Ню Йорк. — Заходами Білорусько-Американського Об'єднання в Ню Йорку та Відділів у Ню Джерзі і в Лонг Айленді, відбудеться у неділю 25 березня святкове відзначування 55-річчя з часу проголошення відновлення Державности Білоруси, у формі Білоруської Народної Республіки в 1919 році, зліквідованої згодом російсько-большевицькою армією Леніна. Святкування, в програму яких входить доповідь, виступи гостей і концерт, відбудеться в Білтмор готелі в Ню Йорку, при Медісон евню й 43-ій вулиці, о 2:30 по полудні. Перед тим о 10-ій ранку відбудеться урочисте Богослуження в інтенції білоруського народу в Катедрі Білоруської Автокефальної Православної Церкви св. Кирила Туровського при 401 Атлянтик евню в Брукліні, Н. Й. У прикладеній до запрошення інформації англійською мовою, виданою Білорусько-Американською Асоціяцією, під наг. „Золоті роки білоруської культури" в 15-16 сторіччі, період князівства Литовського, сказано, що все законодавство у великому князівстві Литовському провадилося на підставі білоруських законів та що державною мовою того князівства була білоруська мова; немає згадки про Україну у всіх описах політичних, воєнних та культурних подій у ті часи.

„Тризуб"-„Каса-Блянка" 4:2 (3:2)

Філядельфія, 11-го березня 1973 р. — Міжстейтові, футбольні змагання за відкритий чемпіонат ЗСА між першуном Пенсильвенії „Тризубом" і першуном Мериленду „Каса - Блянка" з Балтимору — „Тризуб" вирішив у свою користь відношенням здобутих воріт 4:2. Змагання були емоційні, розіграні в скорому темпі і дуже завзяті.

Провадження здобув „Тризуб" вже в перших хвилинах гри зі стрілу Нани, а кілька хвилин пізніше Дучілі підвищив до 2:0 гарним, далеким стрілом. Це одначе не заломило молодих італійців і вони скоро зуміли вирівняти, здобуваючи двоє воріт не без вини оборони „Тризуба". Щойно при кінці першої півгри знову Нана прекрасною „головкою" здобуває провадження для „Тризуба".

Друга півгра була дещо слабша, бо змагуни помучені грою на мокрому грищі не могли як слід панувати над м'ячем, тимбільше, що зачав падати дощ. Все ж таки було ще кілька гарних загрань і підворітних ситуацій, з яких тільки одну використав Дучілі, усталюючи вислід 4:2 у користь „Тризуба".

Юньйори „Тризуба" у змаганнях за мистецтво ліги перемогли лідера табелі юньйорів — „Кенріч" у відношенню 3:0. Ворота здобули Розпутько 2 і Гаврась 1.

М. С.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

В ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ЗГИНУЛИ в останніх 24-ох годинах знову дві особи, що вважають ще „щастям", коли зважити, що в тому часі вибухли 10 бомб, дві підкинені на шляху міни та відбулись 25 перестрілок між британським військом і снайперами. Ті останні акти терору збільшили число північно - ірляндських жертв до 752. Католицький кардинал Джон Гінан в Англії підтримав у своїй проповіді в минулу неділю у Вестмінстерському соборі в Лондоні добрі заміри британського уряду завести мир і лад в Ірляндії та приписав вою вину за тамошній дальший терор людському невігластву, злобі і фанатизмові, що його найбільшим джерелом є примітивізм.

В ІТАЛІЇ ВЕЛИКОГО ШУМУ НАРОБИЛИ надруковані в журналі „Ль'Еспресо" частини книжки, яка має внедовзі появитися п. н. „Секс у сповідальниці". Кардинал Уго Полетті заявив, що він отримав численні заклики, щоб екскомунікувати двох авторів тієї книжки — Норберто Валентіні і пані Кляру де Міліо. Орган Апостольської Столиці „Ль'Оссерваторе Романо" ствердив, що не відомо, чи ті автори, які подають розмови між вірними, що сповідаються із інтимних подробиць свого життя і духовниками, що їх сповідають, — провокували духовників своїми нібисповідями, чи вони підкинули до сповідальниць підслухові апарати чи просто всі ті історії видумали.

ДО ФРАНЦІЇ ПРИБУВ новий американський амбасадор Джон Н. Ірвін, колишній заступник державного секретаря. Попередник Ірвіна на становищі амбасадора ЗСА у Франції, Артур К. Вотсон, був шваґром Ірвіна: дружина Ірвіна Джейн Вотсон померла три роки тому. Джон Ірвін заявив після прилету до Парижу, що цей рік буде роком великого покращання американсько - французьких взаємин, вказавши конкретно на співпрацю Америки з членськими країнами Европейської Економічної Спільноти та на спільні заходи у поладнанні монетарної кризи.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВДОКІЯ МОСТОВИК, членка УНС Відд. 130 Т-ва св. Володимира в Ню Йорку, померла 18 січня 1973 р. на 74 р. ж. і стала членкою УНС в 1949 р. Похорон відбувся 22 січня 1973 р. на цвинтарі Еверґрін в Брукліні, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА ХОМИШАК — членка УНС Відд. 320 Б-ва Пресвятої Тройці в Балтимор, Мд., померла 3 березня 1973 р. на 51 р. ж. Нар в с. Березне, пов. Костопіль в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1949 р. Полишила у смутку мужа Михайла. Похорон відбувся 6 березня 1973 р. на укр. кат. цвинтарі в Балтиморі, М.
Вічна Їй Пам'ять!
Іван Малко, секр.

ПЕТРО НАЗАРЕНЧУК, член УНСоюзу Відділ 117 в Флорал Парк Сентер, помер 4 березня 1973 р. Нар. в с. Семаківці, пов. Коломия. Полишив у смутку дружину Гелену, дочки Марію і Анну, сина Андрія та 10 внуків. Похований на цвинтарі Мт. Оливет
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН ГАВРИЛЮК — член УНС Відд. 220 Т-ва св. Петра і Павла в Чикаґо Ілл. помер 26 січня 1973 р. на 58 р. ж. Нар. в Чикаґо, Ілл. і став членом в 1932 р. Полишив у смутку матір Юлію та сестру Стефанію. Похорон відбувся 29 січня 1973 р. на цвинтарі св. Марії в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ СЛІПЕЦЬ — член УНС Відд. 379 Т-ва св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 10 лютого 1973 р. на 61 р. ж. Нар. в Ґавлянд, Манітоба, Канада і став членом УНС в 1940 р. Полишив у смутку дружину Елсі, дочки Ґрес і Дарлену; два сини Михайла і Джіма та 3 внуків. Похорон відбувся 13 лютого 1973 р. на цвинтарі св. Йосафата в Рівер Ґров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Семків, секр.

КАТЕРИНА ОРІШУЛЯК — членка УНС Відд. 37 Т-ва Сестрицтва Милосердя в Елизабет, Н. Дж. померла 18 лютого 1973 р. на 58 р. ж. Нар. в Елизабеті Н. Дж. і стала членкою в 1933 р. Полишила у смутку чоловіка Юрія. Похоорн відбувся 22 лютого 1973 р. на цвинтарі св. Йосафата в Покіпсі, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Гнатюк, секр.

МИКОЛА КУЦИК — член УНС Відд. 111 ім. Т. Шевченка в Джоліет, помер 18 лютого 1973 р. Нар. в 1895 р. і став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Катерину. Похоронений на цвинтарі Резурекшин в Джоліет, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Фр. Федак, секр.

ІВАН ЦІПИЙ — член УНС Відд. 81 Т-ва св. Петра і Павла в Балтиморі, Мд. Нар. в 1883 р. в Україні і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину і 4 синів. Похоронений на цвинтарі Медов Рідже Меморіял Парк в Балтиморі, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Лукіянчук, секр.

ІНЖ. ДМИТРО ПІЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 472 Пластовий Відділ в Чикаґо, Ілл., помер 9 лютого 1973 р. на 47 р. ж. Нар. в Бучачі в Україні і став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку дружину Оресту, дітей: Адріянну, Марка і Тамо, батька Михайла в Україні. Похорон відбувся 12 лютого 1973 р. на цвинтарі св. о. Николая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СТЕПАН ДЕМБІЦЬКИЙ — член УНС Відд. 88 Т-ва Союзівка в Керґонксон, Н. Й., помер 20 лютого 1973 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Мартинка пов. Тернопіль в Україні і став членом УНС в 1924 р. Полишив у смутку сина Зенона, доньки Ольгу і Ірену та внуків. Похорон відбувся 24 лютого 1973 р. на цвинтарі у Вудбрідж, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Васьків, секр.

АННА М. ТРУТЕНКО, членка УНС Відд. 35 Т-ва Укр. Амер. Єдність в Чикаґо, Ілл., померла 21 лютого 1973 р. на 54-му р. ж. Нар. в Чехо-Словаччині і стала членкою в 1959 р. Полишила у смутку чоловіка Володимира, 3 доньки і 5 синів. Похорон відбувся 24 лютого 1973 р. на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Богдан Вовчик, секр.

МИКОЛАЙ ГЕДЗИН — член УНС Відд. 56 в Лорейн, Огайо, помер 16 лютого 1973 р. на 94-му р. ж. Нар. в Перемишлі в Україні і став членом УНС в 1916 р. Полишив у смутку 4 сини, 2 дочки та 9 внуків. Похорон відбувся 19 лютого 1973 р. на цвинтарі Рідже Гілл Меморіял Парк в Лорейн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Людмила Качук секр.

МАРІЯ АНДРУСЕЧКО — членка УНС Відд 104 Т-ва св. Николая в Перт Амбой, Н. Дж., померла 23 лютого 1973 р. на 54-му р. ж. Нар. в Перт Амбой Н. Дж. і стала членкою УНС в 196) р. Полишила у смутку одну сестру та 5 братів. Похорон відбувся 26 лютого на Українському Католицькому цвинтарі в Вудбрідж, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Мисак, секр.

АННА ШИМСЬКА, членка УНС Відд. 242 Т-ва св. Петра і Павла в Франкілле, померла 9 лютого 1973 р. на 78 р. ж. Нар. в Майнвілл, Па., і стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку сина Фреда. Похорон відбувся 13 лютого на цвинтарі Ст. Чарлес в Фармінґдал, Лонґ Айланд, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Н. Чабан, секр.

ІВАН ЖУКОВ (Жуковський), член УНС Відд. 92 Т-ва ім. Івана Франка в Портленд, Ореґон, помер 28 січня 1973 р. на 88-му р. ж. Нар. в с. Боряцці, Буковина в Україні і став членом УНС в 1941 р. Полишив у смутку сина Віктора і 1 внука. Похорон відбувся 1 лютого 1973 р. на цвинтарі Мт. Кальварі в Портленд, Ореґон.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Горбулик, секр.

АНДРІЙ ВОЛОСЕНКО, член УНС Відд. 287 в Джерзі Сиґі, Н. Дж., помер 13-го січня 1973 р. на 62-му р. ж. Нар. в м. Тисмениці, Україна і став членом УНС в 1970 р. Полишив у смутку дружину Ірину, доньку Роксану, двох синів: Ярему і Ігоря. Похоронений на цвинтарі Ґайте оф Гевен в Бронксі, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Стецура, секр.

Український Народний Союз
— проголошує —
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
на академічний рік 1973-74

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визначних коледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потреби фінансової допомоги та активности в громадському та зокрема студентському житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1973 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!
В п'ятницю, 23-го березня 1973 року
о год. 7:00 веч.
в Домівці Товариства „Дністер"
361-го ВІДДІЛУ УНС
при 119 Еве. „А", між 7-8 вул. в Ню Йорку
— відбудуться —
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС міста НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ

До участи в яких запрошені Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати наступних Відділів:
4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 117, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 210, 211, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:
1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Приняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти з діяльности Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення звільнення Окружній Управі.
7. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1973 рік.
9. Доповіді Головних Урядовців.
10. Дискусія та ухвали.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть теж участь
ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ і ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, обласний організатор на місто і стейт Ню Йорк

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних Делеґатів, як і інших активних союзовців, взяти участь у цих Зборах.

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА

За Управу Окружного Комітету:
Іван Флис, гол. Микола Хоманчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6904 Мірі і Тарзан обмінюються заввагами

Ти знаєш, приятелю Тарзане, що урурці є миролюбними людьми. Ми відмовились, коли чужинці з крісами хотіли вжити нас проти безпомічних павукоподібних людей! Але коли злі люди звертають проти нас кріси, то ми миролюбні урурці стаємо сердитими!

Вони заслужили собі на свою долю, друже Мірі! Мусимо швидко піти до їх торговельної станиці і перешукати її. Рудольфо і його опричники не прийшли до Африки, щоб продавати... мир!